

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Continens Armamentarium Seu Panoplima Spiritualem - Id est, Varia arma
& media ad omnis generis tentationes fortiter sustinendas, & feliciter
superandas, Ad Omnium Quidem Animarum

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1688

Caput. XI. De Tentationibus Senum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48377)

prædicere per Magistratum, tempusque & media concedere voluerit, ut absque impedimento ullo, quod alii ex morbo morientes, sive à doloribus, sive tentationibus, sive ex modico rationis usu patiuntur, se ad mortem cum magno merito, & laude apud DEUM, hominesque obtinenda se disponere, sicque, ut Ecclesia de SS. Martyribus canit, mortis sacræ (vel piæ) compendio vitam beatam possidere possit. Agnoscat ergo hoc beneficium, & sic eo utatur; ut & opere ipso gratum se exhibeat, & fidem, ob quem illi hoc concessum est, obtinere mereatur.

CAPUT XI.

DE SENVM TENTATIONIBVS.

CXXX. **C**Hremes decrepitus seniculus, cum nec dormire amplius, nec cibos masticare, nec ob oculorum caliginem legere, scribereque, neque ob pedum debilitatem solus incedere posset, & præterea pleræque alia senectutis incommoda experiretur, graves hac de causa tentationes impatientiæ patitur, maximè cum quotidie DEUM orare soleat, ut ipsum per mortem à tantis malis liberet, nec tamen exaudiatur. Quæritur, quomodo roborandus, & armandus sit contra talem tentationem?

Responsio.

CXLI. Inprimis illi ostendat, cum juxta commune proverbium *senectus ipsa sit morbus*; per morbum autem præclaram occasionem augendi merita, virtutesque præstantissimas exercendi offerri, communiter

Ascetæ doceant, ideoque Nundinis generalibus (ceterum Quid) eam comparare soleant; quam æquum sit, ut & ipse Chremes senectutem suam pro speciali beneficio cognoscat, tamque perinde ut morbum æquissimo animo ferat, sicque in suam utilitatem & commodum convertat, illam Ecclesiæ & S. Pauli Rom. 12. adhortationem animo semper volentes; *Ecce nunc tempus acceptabile, ecce nunc dies salutis. Abijcimus ergo opera tenebrarum* (id est, peccata in juvenili ætate commissa) *& induamur arma lucis; sicut in die honestè ambulemus*, prout grandævos senes, & in exemplum Juvenum positos decet.

CXLII. Secundò illi ostendat, quantum pariter beneficium per hoc etiam ipsi à DEO collatum sit, quòd non modò vitam, atque adeò tempus merendi, & æternas, immortalésque divitias & opes congregandi tamdiu conservàrit, sed alteriùs etiam prorogare paratus sit; si enim Rex aliquis thesaurum suum aperiret, & cuivis per certum tempus, quidquid vellet, auferendi potestatem concederet, an non magis beneficium sibi collatum existimaret, qui centum, quàm qui decem duntaxat, aut viginti horas pro tali oblatione concessas audiret? atqui similis gratia Chremeti per senectutem concessam facta est, cur ergo non gaudeat potiùs, quàm tristetur?

CXLIII. Tertio illi demonstrer, etiam ex eo cepte senectutem ipsi gratam esse debere, quòd cum illa moriantur vitia, quæ in juventute vigeant, uti rectè S. Ambrosius l. 1. hex. ostendit dicens: *Quid naturam accusas, ô homo? habet illa impedimenta quadam, senectutem & infirmitatem, sed senectus ipsa in bonis moribus dulcior, in consiliis subtilior, ad constantiam*

subeunda mortis potior, & ad reprimendas libidines fortior: infirmitas corporis, sobrietas mentis est; ut adeò merito quisvis senex cum S. Paulo 2. Cor. 11. dicere possit: *Cum infirmor, tunc potens sum.* Id quod ipsi etiam Ethnici agnoverunt, unde Seneca ep. 67. ait: *Ago gratias senectuti, quòd me lectulo affixit.* Quidni gratias illi agam hoc nomine? quidquid debui nolle, non possum. Cui consentiens Cicero de senect. O! *præclarum*, ait, *munus ætatis, siquidem id aufert nobis, quod est in adolescentia vitiosissimum.*

CXLIV. Quartò denique illi senectutis beneficium ex eo demonstrat, quòd nullam propè rem inter naturalia bona pluris faciant, quàm honorem & famam juxta illud: *Omnia si perdas, famam servare memento*: cui autem magis competit honor, quàm senibus? ita sanè DEUS ipse verbo & exemplo hortatus est. Verbo quidem, dum Levit. 19. præcepit: *Coram cano capite consurge, & honora personam senis.* Opere autem, dum in cælo à viginti quatuor senioribus præcipuè adorari & coli, velut ab honoratioribus voluit, ut S. Joannes Apoc. 4. vidit. Sed & Christus, ut senectutem honorandam esse monstraret, à sene Simeone, & Anna octoginta quatuor annorum vidua in templo excipi, & honorari voluit. Quanto autem in honore ab aliis hominibus habiti sint senes, & etiamnum habeantur, vel ex eo patet, quòd, uti Cicero de senect. dixerit: *Consilium, ratio, sapientia constat in senibus, quæ, nisi in illis essent, summum consilium majores nostri non appellâssent Senatuum.* Hinc & Moyles Num. 11. dixit: *Congrega mihi septuaginta viros de senibus Israël, quos tu nôsti, quòd senes populi*

*ſint, & Magiſtri. Quia ergo iſte honor ſenibus haud
dubiè propter virtutem, quæ ſola mater veræ gloriæ
eſt, teſte S. Bernardo, confertur, huic præ aliis ſtudeat
Chremes, ſibi que illa S. Cypriani l. de 12. abuſ. verba
applicet: *Abuſio magna eſt, ſi ſine virtute ſenex inveniatur;*
pluſ enim virtuti operam dare ſenibus competit,
quos præſentis ſæculi florida ætas deſeruit. Sicut enim
in arboribus reproba comparat arbor, quæ poſt flores fru-
ctus optimos cultori ſuo non exhibet; ſic & ipſo reprobus
eſt, quem ſlos deſerit iuventutis, & tamen in ſenectutem
honorum operum fructus maturos proferre
*parvipendit.**

P A R S VI.

DE TENTATIONIBUS
CIRCA IUDICIA DIVINA
OCCURRENTIBUS.

I. **E**ſi hæc pars ab initio alicui meritò ſupervaco-
nea videri poſſet, cùm teſte Siracide cap. 8.
omnium operum DEI nullam homo poſſit invenire
rationem; & quantò pluſ laboraverit ad quærendum,
tantò minuſ inveniat; & hinc D. Julianus in Conci-
lio Toletano dixerit, divina non diſcutienda, ſed cre-
denda eſſe, arque adedò generale pro omnibus tenta-
tionibus in hac materia occurrentibus telum eſſe de-
beat illa Tobix Senioris ſententia; *juſtus es, Do-*
mine, & omnia iudicia tua juſta ſunt; nam ut S. Pau-
linus ep. 38. ſapienter diſcurrit, *ſi à DEO omnia: &*
DEVS bonus eſt, omnia profectò, quæ fecit DEVS, bona
erunt.